

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (antroji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS

2024 m. gegužės 29 d.*

„Aplinka – Rusvosios anglies (lignito) gavyba atviroje kasykloje – Rusvosios anglies kasykla Turove (Lenkija) – Institucinė teisė – Teisingumo Teismo nutarties, kuria nustatomas įpareigojimas, neįvykdymas – Periodinė bauda – Gautinų sumų susigrąžinimas įskaitant – Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 101 straipsnio 1 dalis ir 102 straipsnis – Pagrindinės bylos išbraukimas iš registro – Galiojimo atgaline data nebuvimas taikomoms laikinosioms apsaugos priemonėms – Pareiga motyvuoti“

Bylose T-200/22 ir T-314/22

Lenkijos Respublika, atstovaujama B. Majczyna,

ieškovė,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą J. Estrada de Solà, O. Verheecke ir K. Herrmann,

atsakovę,

BENDRASIS TEISMAS (antroji išplėstinė kolegija),

kurį sudaro pirmininkė A. Marcoulli, teisėjai V. Tomljenović, R. Norkus, W. Valasidis (pranešėjas) ir L. Spangenberg Grønfeldt,

kancleris V. Di Bucci,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

atsižvelgęs į tai, kad bylos šalys per tris savaites po to, kai buvo pranešta apie rašytinės proceso dalies pabaigą, nepateikė prašymo surengti teismo posėdį, ir pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 106 straipsnio 3 dalį nusprendęs priimti sprendimą nerengdamas žodinės proceso dalies,

priima šį

* Proceso kalba: lenkų.

Sprendimą

- 1 SESV 263 straipsniu grindžiamais ieškiniais Lenkijos Respublika prašo byloje T-200/22 panaikinti 2022 m. vasario 7 ir 8 d., 2022 m. kovo 16 d. ir 31 d. Europos Komisijos sprendimus, o byloje T-314/22 – 2022 m. gegužės 16 d. Komisijos sprendimą (toliau kartu – ginčijami sprendimai), kuriais Komisija įskaitydama susigrąžino sumas, kurias turėjo sumokėti kaip Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojos 2021 m. rugsėjo 20 d. Nutartimi *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:752) skirtą periodinę baudą už kiekvieną dieną už laikotarpį nuo 2021 m. rugsėjo 20 d. iki 2022 m. sausio 17 d. ir nuo 2022 m. sausio 18 d. iki 2022 m. vasario 3 d.

Ginčo aplinkybės

Procesas Teisingumo Teisme

- 2 2021 m. vasario 26 d. Čekijos Respublika pagal SESV 259 straipsnį pareiškė ieškinį, juo prašė pripažinti, kad Lenkijos Respublika neįvykdė išipareigojimų pagal Sąjungos teisę, nes išplėtė ir pratęsė rusvosios anglies gavybos veiklą Turovo (Lenkija) atviroje kasykloje, esančioje netoli Čekijos Respublikos ir Vokietijos Federacinės Respublikos sienų (byla C-121/21).
- 3 Be to, Čekijos Respublika pateikė laikinųjų apsaugos priemonių prašymą, siekdama, kad Lenkijos Respublikai būtų nurodyta nedelsiant nutraukti rusvosios anglies gavybą Turovo kasykloje, kol Teisingumo Teismas priims sprendimą dėl esmės.
- 4 2021 m. gegužės 21 d. Nutartimi *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:420) Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotoja tenkino šį prašymą ir įpareigojo Lenkijos Respubliką nedelsiant ir iki sprendimo byloje C-121/21 paskelbimo nutraukti gavybą šioje kasykloje.
- 5 Manydama, kad Lenkijos Respublika neįvykdė išipareigojimų pagal 2021 m. gegužės 21 d. Nutartį *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:420), 2021 m. birželio 7 d. Čekijos Respublika pateikė naują laikinųjų apsaugos priemonių prašymą, juo prašė įpareigoti Lenkijos Respubliką sumokėti į Sąjungos biudžetą 5 mln. EUR dydžio periodinę baudą už kiekvieną uždelstą minėtos teismo nutarties įvykdymo dieną.
- 6 Atskiru dokumentu (jį Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2021 m. birželio 29 d.) Lenkijos Respublika, remdamasi Teisingumo Teismo procedūros reglamento 163 straipsniu, paprašė panaikinti 2021 m. gegužės 21 d. Nutartį *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:420).
- 7 2021 m. rugsėjo 20 d. Nutartimi *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:752) Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotoja pirma, atmetė Lenkijos Respublikos prašymą panaikinti 2021 m. gegužės 21 d. Nutartį *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:420) ir, antra, priteisė iš jos sumokėti Komisijai 500 000 EUR periodinę baudą už kiekvieną dieną, skaičiuojant nuo šios nutarties įteikimo Lenkijos Respublikai dienos iki tol, kol ši valstybė narė įvykdys 2021 m. gegužės 21 d. Nutartį *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:420).

Dėl procedūros, per kurią buvo priimti ginčijami sprendimai

- 8 2021 m. spalio 19 d. raštu Komisija paprašė Lenkijos valdžios institucijų pateikti rusvosios anglies gavybos Turovo kasykloje nutraukimo įrodymų. Tame pačiame rašte ji nurodė, kad, nepateikus šių įrodymų, ji nuo 2021 m. lapkričio 3 d., pasibaigus kiekvienam 30 kalendorinių dienų laikotarpiui, siųs mokėjimo reikalavimus pagal 2021 m. rugsėjo 20 d. Nutartį *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:752).
- 9 Įvairiais raštais, pateiktais nuo 2021 m. lapkričio 5 d. iki 2022 m. kovo 8 d., Komisija paprašė Lenkijos Respublikos sumokėti įvairias už kiekvieną dieną mokėtinas periodines baudas.
- 10 Tada Komisija įspėjo Lenkijos Respubliką sumokėti minėtas sumas kartu su delspinigiais ir nurodė, kad, nesumokėjus sumų, ji ims jų susigrąžinimo jas įskaitydama pagal 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018, p. 1; toliau – Finansinis reglamentas), 101 straipsnio 1 dalį ir 102 straipsnį.
- 11 Ginčijamais sprendimais Komisija pranešė Lenkijai, kad pradėjo įskaityti jos skolą į įvairius Lenkijos turimus skolinius reikalavimus Sąjungai. Taip atliekant įskaitymą susigrąžintina suma iš esmės sudaro 68 500 000 EUR suma, kuri atitinka periodinę baudą už kiekvieną dieną laikotarpiu nuo 2021 m. rugsėjo 20 d. iki 2022 m. vasario 3 d.

Taikus susitarimas ir bylos C-121/21 išbraukimas iš registro

- 12 2022 m. vasario 3 d. Čekijos Respublika ir Lenkijos Respublika sudarė susitarimą; juo buvo užbaigtas ginčas, dėl kurio iškelta byla C-121/21 (toliau – taikus susitarimas).
- 13 2022 m. vasario 4 d. abi valstybės narės pranešė Teisingumo Teismui, kad atsisako bet kokių reikalavimų byloje C-121/21 po to, kai buvo pasiektas taikus susitarimas. Tą pačią dieną Lenkijos valdžios institucijos paprašė Komisijos nutraukti Teisingumo Teismo skirtų periodinių baudų vykdymo procedūrą, prie jų pridėdamos šio taikaus susitarimo tekstą.
- 14 2022 m. vasario 4 d. Nutartimi *Čekijos Respublika / Lenkija (Turovo kasykla)* (C-121/21, nepaskelbta Rink., EU:C:2022:82) byla C-121/21 buvo išbraukta iš registro. 2022 m. vasario 8 d. Komisijai buvo pranešta apie šios nutarties išbraukimą iš registro.
- 15 Tą pačią dieną Lenkijos Respublika, remdamasi Teisingumo Teismo procedūros reglamento 163 straipsniu, pateikė prašymą atidėti 2021 m. rugsėjo 20 d. Nutarties *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:752) vykdymą.
- 16 2022 m. vasario 11 d. Lenkijos valdžios institucijos dar kartą paprašė Komisijos nutraukti periodinių baudų išieškojimo procedūrą ir atšaukti pirmąjį ir antrąjį ginčijamus sprendimus, nes byla C-121/21 buvo išbraukta iš Teisingumo Teismo registro.

- 17 Atsakydama į 2022 m. vasario 4 ir 11 d. raštus Komisija 2022 m. vasario 22 d. Lenkijos valdžios institucijoms nurodė, kad, kol 2021 m. rugsėjo 20 d. Nutartis *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:752) nebus „panaikinta“, ji ketina tęsti 2022 m. vasario 3 d. mokėtinų sumų susigrąžinimą įskaitydama.
- 18 2022 m. gegužės 19 d. Nutartimi *Čekijos Respublika / Lenkija (Turovo kasykla)* (C-121/21 R, nepaskelbta Rink., EU:C:2022:408) Lenkijos Respublikos prašymas atidėti 2021 m. rugsėjo 20 d. Nutarties *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:752) vykdymą buvo atmestas.

Šalių reikalavimai

- 19 Lenkijos Respublika Bendrojo Teismo prašo:
- panaikinti ginčijamus sprendimus,
 - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- 20 Komisija Bendrojo Teismo iš esmės prašo:
- atmesti ieškinius,
 - priteisti iš Lenkijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

- 21 Išklausęs šalis Bendrasis Teismas, remdamasis Bendrojo Teismo procedūros reglamento 68 straipsnio 1 dalimi, nusprendė sujungti šias bylas, kad būtų bendrai priimtas galutinis sprendimas.
- 22 Grįsdama savo ieškinius dėl panaikinimo Lenkijos Respublika nurodo du pagrindus, grindžiamus, pirma, Finansinio reglamento 101 straipsnio 1 dalies ir 102 straipsnio, siejamų su to paties reglamento 98 straipsniu, pažeidimu ir, antra, SESV 296 straipsnio ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnio 2 dalies c punkto ir 47 straipsnio pažeidimu.

Dėl ieškinių pirmojo pagrindo, grindžiamo Finansinio reglamento 101 ir 102 straipsnių, siejamų su to paties reglamento 98 straipsniu, pažeidimu

- 23 Lenkijos Respublika tvirtina, kad priimdama ginčijamus sprendimus Komisija viršijo savo įgaliojimus pagal Finansinio reglamento 101 ir 102 straipsnius, siejamus su to paties reglamento 98 straipsniu.
- 24 Konkrečiai kalbant, Lenkijos Respublika teigia, kad sudarius taikų susitarimą ir išbraukus bylą C-121/21 iš registro šioje byloje taikomų laikinųjų apsaugos priemonių pasekmės nustojo galioti atgaline data. Ji mano, kad tokį aiškinimą patvirtina Teisingumo Teismo jurisprudencija, pagal kurią Sąjungos teismo paskelbtas akto panaikinimas turi poveikį *ex tunc*, todėl panaikintas aktas iš teisinės sistemos pašalinamas atgaline data. Lenkijos Respublikos teigimu, šį aiškinimą

patvirtina bendros valstybių narių konstitucinės tradicijos. Ji priduria, kad tolesnis laikinųjų apsaugos priemonių taikymas, nepaisant bylos C-121/21 išbraukimo iš registro, viršytų šiomis priemonėmis siekiamą tikslą.

- 25 Be to, Lenkijos Respublika tvirtina, kad 2021 m. rugsėjo 20 d. Nutartyje *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:752) nurodyta laikinoji apsaugos priemonė nebetaikoma, todėl mokėjimo reikalavimuose nurodytos sumos nėra skola, kaip tai suprantama pagal Finansinio reglamento 98 straipsnio 1 dalies a punktą. Taigi Komisija turėjo panaikinti nustatytas skolas ir susilaikyti nuo jų susigrąžinimo.
- 26 Lenkijos Respublika mano, kad jei Komisija privalėtų tęsti susigrąžinimo procedūrą, nepaisydama taikaus susitarimo sudarymo ir to, kad byla C-121/21 buvo išbraukta iš Teisingumo Teismo registro, tai atgrasytų šalis nuo taikaus jų ginčų sprendimo. Valstybė skolininkė turi prisiimti tiek taikaus susitarimo pasekmes, tiek padengti išlaidas, susijusias su skolos, atitinkančios paskirtas periodines baudas, išieškojimu.
- 27 Galiausiai Lenkijos Respublika teigia, kad Finansinio reglamento 101 straipsnio 6 dalį galima aiškinti taip, kad atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas gali panaikinti nustatyti skolą, atsižvelgdamas į aplinkybes, susiklosčiusias laikotarpiu nuo gautinos sumos nustatymo iki sprendimo susigrąžinti mokėtinas sumas priėmimo.
- 28 Komisija ginčija Lenkijos Respublikos argumentus.

Pirminės pastabos

- 29 Reikia pažymėti, kad Lenkijos Respublika siekia, kad būtų konstatuota, jog dėl to, kad 2022 m. vasario 4 d. byla C-121/21 buvo išbraukta iš registro, šioje byloje taikomų laikinųjų apsaugos priemonių finansinės pasekmės išnyko atgaline data. Dėl to skola tampa neegzistuojanti, o susigrąžinimas yra neteisėtas pagal Finansinio reglamento 101 ir 102 straipsnius.
- 30 Prieš nagrinėjant Lenkijos Respublikos argumentų pagrįstumą reikia pateikti svarstymus dėl, pirma, periodinių baudų kartu su laikinosiomis apsaugos priemonėmis pobūdžio ir tikslo ir, antra, laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūros apimties atsižvelgiant į SESV 279 straipsnį.

– Dėl pagal SESV 279 straipsnį skirtų periodinių baudų pobūdžio ir tikslo

- 31 Pagal SESV 279 straipsnį Teisingumo Teismui suteikta kompetencija taikyti laikinąją apsaugos priemonę, kurią jis mano esant būtina norint užtikrinti visišką galutinio sprendimo veiksmingumą (2017 m. lapkričio 20 d. Nutarties *Komisija / Lenkija*, C-441/17 R, EU:C:2017:877, 97 punktą ir 2021 m. spalio 27 d. Nutarties *Komisija / Lenkija*, C-204/21 R, EU:C:2021:878, 19 punktą). Konkrečiai kalbant, laikinąsias apsaugos priemones taikantis teisėjas turi galėti užtikrinti šaliai nustatyto įpareigojimo pagal SESV 279 straipsnį veiksmingumą, priimdamas bet kokią priemonę, kuria užtikrinama, kad ši šalis laikysis nutarties dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo. Tokia priemonė, be kita ko, galima skirti periodinę baudą, jei nesilaikoma nustatyto įpareigojimo (šiuo klausimu žr. 2021 m. spalio 27 d. Nutarties *Komisija / Lenkija*, C-204/21 R, EU:C:2021:878, 20 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 32 Be to, nustatant periodinę baudą, kad būtų laikomasi laikinųjų apsaugos priemonių, kurių ėmėsi laikinąsias apsaugos priemonės taikantis teisėjas, siekiama užtikrinti veiksmingą Sąjungos teisės taikymą, o tai yra teisinės valstybės vertybė, įtvirtinta ESS 2 straipsnyje ir kuria grindžiama Sąjunga (šiuo klausimu žr. 2017 m. lapkričio 20 d. Nutarties *Komisija / Lenkija*, C-441/17 R, EU:C:2017:877, 102 punktą).
- 33 Darytina išvada, kad periodinė bauda, skirta papildomai prie laikinųjų apsaugos priemonių, negali būti laikoma sankcija; ji laikytina prievartinio pobūdžio priemone, ir tai šios bylos šalys aiškiai pripažino.
- 34 Taigi nagrinėjamu atveju Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotoja skyrė periodinę baudą būtent tam, kad „[Lenkijos Respublika] būtų atgrasyta delsti imtis priemonių, kad jos veiksmai atitiktų 2021 m. gegužės 21 d. Nutartyje *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:420)“ nustatytus įpareigojimus.

– *Dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūros apimties atsižvelgiant į SESV 279 straipsnį*

- 35 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 162 straipsnio 3 dalį laikinoji apsaugos priemonė nustoja būti taikoma nuo nutartyje, kuria ji buvo pritaikyta, nurodytos datos arba, to nepadarius, – nuo sprendimo, kuriuo bus užbaigtas bylos nagrinėjimas, paskelbimo dienos.
- 36 Kadangi, kaip matyti iš Teisingumo Teismo procedūros reglamento 160 straipsnio 1 ir 2 dalių, laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra yra papildoma pagrindinės bylos atžvilgiu, laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūroje nustatytos laikinosios priemonės nebetaikomos, kai užbaigiama pagrindinė byla, be kita ko, kai byla, susijusi minėta procedūra, buvo išbraukta iš registro (šiuo klausimu žr. 2022 m. gegužės 19 d. Nutarties *Čekijos Respublika / Lenkija (Turovo kasykla)*, C-121/21 R, EU:C:2022:408, 25 punktą).
- 37 Taigi, atsižvelgiant į tai, kad laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra yra papildoma pagrindinės bylos atžvilgiu, 2021 m. gegužės 21 d. Nutartis *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:420) ir 2021 m. rugsėjo 20 d. Nutartis *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:752) nustojo galioti nuo 2022 m. vasario 4 d. Be to, 2022 m. gegužės 19 d. Nutartyje *Čekijos Respublika / Lenkija (Turovo kasykla)* (C-121/21 R, nepaskelbta Rink., EU:C:2022:408, 26 punktas) aiškiai nurodyta, kad nuo 2022 m. vasario 4 d., t. y. nutarties išbraukti bylą C-121/21 iš Teisingumo Teismo registro priėmimo dienos, Lenkijos Respublika neprivalo nedelsdama nutraukti rusvosios anglies gavybos Turovo kasykloje. Kadangi ši laikinoji apsaugos priemonė nebegalioja, šios valstybės narės įpareigojimas sumokėti Komisijai 500 000 eurų periodinę baudą už kiekvieną dieną, kol bus nutraukta ši veikla, turi būti laikomas nebegaliojančiu nuo šios datos.

- 38 Lenkijos Respublikos argumentai turi būti nagrinėjami atsižvelgiant būtent į šiuos svarstymus.

Dėl pagrindinės bylos išbraukimo iš registro pasekmių Lenkijos Respublikos skolos egzistavimui

- 39 Ginčijami sprendimai yra sprendimai dėl sumų, kurias Lenkijos Respublika turėjo sumokėti kaip 2021 m. rugsėjo 20 d. Nutartimi *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:752) Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojos skirtą periodinę baudą už kiekvieną uždelstą minėtos teismo nutarties įvykdymo dieną laikotarpiu nuo 2021 m. rugsėjo 20 d. iki 2022 m.

vasario 3 d., įskaitymo. Konkrečiai kalbant, Komisija patikslino, kad, kol ši nutartis nebuvo „panaikinta“, Lenkija privalo ją vykdyti laikotarpiu nuo 2021 m. rugsėjo 20 d. iki 2022 m. vasario 3 d. (imtinai).

- 40 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad, pirma, 2022 m. vasario 4 d. Nutartyje *Čekijos Respublika / Lenkija (Turovo kasykla)* (C-121/21, nepaskelbta Rink., EU:C:2022:82) visiškai neminimos nei 2021 m. gegužės 21 d. Nutartyje *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:420) nustatytos laikinosios apsaugos priemonės, nei pagal SESV 279 straipsnį nustatyta periodinė bauda už kiekvieną uždelstą minėtos teismo nutarties įvykdymo dieną. Antra, Lenkijos Respublikos prašymas panaikinti 2021 m. rugsėjo 20 d. Nutartį *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:752) buvo atmestas. Trečia, iš 2022 m. gegužės 19 d. Nutarties *Čekijos Respublika / Lenkija (Turovo kasykla)* (C-121/21 R, nepaskelbta Rink., EU:C:2022:408) 26 punkto aiškiai matyti, kad Lenkijos Respublikos įpareigojimas sumokėti Komisijai 500 000 EUR periodinę baudą už kiekvieną dieną iki šios veiklos nutraukimo turi būti laikomas negaliojančiu nuo 2022 m. vasario 4 d. Kitaip tariant, Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojos 2021 m. rugsėjo 20 d. Nutartimi *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:752) skirta periodinė bauda už kiekvieną dieną nustojo galioti nuo 2022 m. vasario 4 d.
- 41 Taigi bauda už kiekvieną dieną faktiškai buvo mokama laikotarpiu nuo 2021 m. rugsėjo 20 d. Nutarties *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:752) įteikimo dienos iki bylos C-121/21 išbraukimo iš registro dienos.
- 42 Darytina išvada, kad nors pagrindinės bylos išbraukimas iš registro turėjo įtakos baudos dydžiui, jis, priešingai, nei teigia Lenkijos Respublika, nepanaikina jos pareigos sumokėti mokėtiną sumą kaip periodinę baudą. Jei būtų prieita prie kitokios išvados, būtų nukrypta nuo periodinės baudos tikslo užtikrinti veiksmingą Sąjungos teisės taikymą, o tai yra teisinės valstybės vertybė, įtvirtinta ESS 2 straipsnyje (žr. šios išvados 32 punktą).
- 43 Nė vienas Lenkijos Respublikos pateiktas argumentas nepaneigia šios išvados.
- 44 Pirma, dėl šio sprendimo 24 punkte nurodytos jurisprudencijos, susijusios su akto panaikinimo Sąjungos teisme pasekmėmis, taikymo pagal analogiją reikia konstatuoti, kad ji netaikytina nagrinėjamu atveju, nes 2021 m. rugsėjo 20 d. Nutartis *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:752) negali būti skundžiama apeliacine tvarka, todėl negali būti panaikinta atgaline data.
- 45 Antra, dėl argumento, kad iš daugumos nacionalinės teisės sistemų matyti, jog apsaugos priemonės, kurių imtasi, kol bus priimtas galutinis sprendimas, atgaline data nustoja galioti, kai pagrindinė byla netenka dalyko, reikia konstatuoti, kad nuoroda į nacionalines procesines normas neturi reikšmės, nes ginčijamų sprendimų teisėtumas turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant tik į Sąjungos teisės normas. Be to, kaip pripažįsta pati Lenkijos Respublika, valstybių narių procesinės normos nėra privalomos Sąjungos teismams.
- 46 Bet kuriuo atveju, darant prielaidą, kad tam tikrose nacionalinės teisės sistemose apsaugos priemonės, kurių imtasi, kol bus priimtas galutinis sprendimas, atgaline data nebesukelia pasekmių, kai pagrindinė byla netenka dalyko, šios išvados nepakanka siekiant įrodyti, kad šios procesinės normos yra valstybėms narėms bendrų konstitucinių tradicijų dalis ir dėl to galėtų būti Europos Sąjungos teisės sistemos dalis kaip teisės šaltinis.

- 47 Trečia, dėl Lenkijos Respublikos argumento, kad tolesnis laikinųjų apsaugos priemonių taikymas, nepaisant to, kad byla C-121/21 išbraukta iš registro, viršytų vienintelį šiomis priemonėmis siekiamą tikslą, t. y. užtikrinti sprendimo dėl esmės veiksmingumą, reikia konstatuoti, kad nagrinėjamu atveju, priešingai, nei teigia Lenkijos Respublika, pagal SESV 279 straipsnį skiriamomis periodinėmis baudomis siekiama ne tik užtikrinti sprendimo dėl esmės veiksmingumą, bet ir tai, kad būtų laikomasi 2021 m. gegužės 21 d. Nutartyje *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:420) nustatytų laikinųjų apsaugos priemonių, ir atgrasyti Lenkijos Respubliką delsti imtis priemonių, kad jos veiksmai atitiktų šioje nutartyje nustatytus įpareigojimus.
- 48 Jeigu Lenkijos Respublikos argumentams būtų pritarta, pagal SESV 279 straipsnį nustatytos periodinės baudos mechanizmas netektų prasmės, nes taip būtų pripažinta, kad įpareigota šalis, šiuo atveju – Lenkijos Respublika, sąmoningai nevykdo pareigos laikytis laikinųjų apsaugos priemonių, nustatytų iki pagrindinės bylos pabaigos, ir taip kenkia Sąjungos teisės veiksmingumui.
- 49 Ketvirta, negalima pritarti Lenkijos Respublikos argumentui, kad dėl periodinių baudų išieškojimo taikaus susitarimo sudarymas tampa mažiau patrauklus ir trukdo plėtoti gerus kaimyninius santykius. Iš tiesų reikia konstatuoti, kad periodinių baudų, skiriamų kartu su laikinosiomis apsaugos priemonėmis, tikslas yra ne skatinti taikų ginčo išsprendimą ar gerus kaimyninius santykius, bet, kaip konstatuota šio sprendimo 47 punkte, užtikrinti, kad būtų laikomasi laikinųjų apsaugos priemonių. Taip pat svarbu pažymėti, kad taikus susitarimas ir byla C-121/21 išbraukimas iš registro Lenkijos Respublikai turėjo teigiamą poveikį, nes periodinės baudos už kiekvieną dieną nustojo galioti 2022 m. vasario 4 d., o ne Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-121/21 paskelbimo dieną.
- 50 Penkta, negalima pritarti Lenkijos Respublikos argumentui, grindžiamam Finansinio reglamento 101 straipsnio 6 dalies pirma pastraipa. Iš tiesų pagal šią nuostatą „[a]tsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas gali visiškai arba iš dalies panaikinti nustatytą gautiną sumą“. Taigi panaikinti nustatytą gautiną sumą nėra Komisijos pareiga. Be to, reikia priminti, kad šiuo atveju buvo įvykdytos susigrąžinimo atliekant įskaitymą sąlygos. Iš tiesų Komisijos atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas patikrino Lenkijos Respublikos skolą ir nustatė jos sumą.
- 51 Iš to matyti, kad Komisija nepažeidė Finansinio reglamento 101 ir 102 straipsnių, siejamų su to paties reglamento 98 straipsniu.
- 52 Vadinas, ieškinio pirmąjį pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

Dėl ieškinių antrojo pagrindo, grindžiamo SESV 296 straipsnio, Pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnio 2 dalies c punkto ir 47 straipsnio pažeidimu

- 53 Lenkijos Respublika tvirtina, kad Komisija pažeidė SESV 296 straipsnyje jai nustatytą pareigą motyvuoti. Ji teigia, kad iš ginčijamų sprendimų negali suprasti priežasčių, dėl kurių Komisija tęsė susigrąžinimo atliekant įskaitymą procedūrą, nepaisant to, kad buvo sudarytas taikus susitarimas ir byla C-121/21 buvo išbraukta iš registro.
- 54 Lenkijos Respublika priduria, kad ginčijami sprendimai nepatenka į Komisijos sprendimų priėmimo praktiką, nes iki šiol Komisija niekada nebuvo išieškojusi periodinių baudų pagal SESV 279 straipsnį. Taigi ginčijami sprendimai turėjo būti motyvuoti aiškiai. Vis dėlto, Lenkijos Respublikos teigimu, ginčijamuose sprendimuose nenurodytas teisinis pagrindas, kuriuo remdamasi Komisija gali pradėti 2021 m. rugsėjo 20 d. Nutartimi *Čekijos Respublika / Lenkija*

(C-121/21 R, EU:C:2021:752) skirtų periodinių baudų išieškojimą, net jei ši nutartis nustojo galioti. Be to, Lenkijos Respublika pabrėžė, kad egzistuoja glaudus ryšys tarp, pirma, pareigos motyvuoti ir, antra, pagrindinės teisės į veiksmingą teisminę apsaugą ir Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje įtvirtintos teisės į veiksmingą teisinę gynybą.

- 55 Komisija ginčija Lenkijos Respublikos argumentus.
- 56 Pagal suformuotą jurisprudenciją SESV 296 straipsnyje ir Pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnio 2 dalies c punkte reikalaujamas Sąjungos institucijų aktų motyvavimas turi atitikti konkretaus akto pobūdį ir aiškiai bei nedviprasmiškai atskleisti institucijos, kuri priėmė šį aktą, argumentus, kad suinteresuotieji asmenys galėtų sužinoti priimtą priemonę pagrindžiančius motyvus, o kompetentingas teismas – vykdyti jos kontrolę. Reikalavimas motyvuoti turi būti vertinamas atsižvelgiant į konkretaus atvejo aplinkybes, visų pirma šio akto turinį, nurodytų motyvų pobūdį bei į interesą gauti paaiškinimų, kurių asmenys, jeigu šis aktas jiems skirtas, arba kiti asmenys, su kuriais minėtas aktas susijęs, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą, gali turėti (žr. 2016 m. kovo 10 d. Sprendimo *HeidelbergCement / Komisija*, C-247/14 P, EU:C:2016:149, 16 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 57 Pareiga nurodyti akto teisinį pagrindą kyla iš šios pareigos motyvuoti (žr. 2009 m. spalio 1 d. Sprendimo *Komisija / Taryba*, C-370/07, EU:C:2009:590, 38 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 58 Nurodant motyvus nereikalaujama tiksliai atskleisti visų svarbių faktinių ir teisinių aplinkybių, nes klausimas, ar motyvavimas atitinka SESV 296 straipsnio reikalavimus, turi būti vertinamas atsižvelgiant ne tik į jo formuluotę, bet ir į kontekstą bei į visas atitinkamą sritį reglamentuojančias teisės normas (žr. 2020 m. birželio 11 d. Sprendimo *Komisija / Di Bernardo*, C-114/19 P, EU:C:2020:457, 29 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 59 Sprendimo dėl gautinų sumų įskaitymo atveju motyvai turi leisti tiksliai nustatyti gautinas įskaitytinas sumas, ir negalima reikalauti, kad iš pradžių pagrindžiant visų šių gautinų sumų nustatymą nurodyti motyvai būtų pakartoti sprendime dėl įskaitymo (žr. 2015 m. spalio 6 d. Sprendimo *Technion ir Technion Research & Development Foundation / Komisija*, T-216/12, EU:T:2015:746, 98 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 60 Be to, klausimas, ar buvo laikomasi pareigos motyvuoti, iš principo turi būti vertinamas atsižvelgiant į informaciją, kurią ieškovas turėjo pateikdamas ieškinį, o ne vėliau. Motyvai negali būti pirmą kartą ir *a posteriori* nurodyti teisme, išskyrus ypatingas aplinkybes (šiuo klausimu žr. 2017 m. liepos 4 d. Sprendimo *European Dynamics Luxembourg ir kt. / Europos Sąjungos geležinkelių agentūra*, T-392/15, EU:T:2017:462, 74 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 61 Būtent atsižvelgiant į šiuos argumentus reikia nustatyti, ar ginčijami sprendimai yra pakankamai motyvuoti.
- 62 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad tą dieną, kai atitinkamai 2022 m. balandžio 19 d. ir gegužės 25 d. buvo pareikšti ieškiniai bylose T-200/22 ir T-314/22, Lenkijos Respublika žinojo apie 2022 m. vasario 22 d. raštą, kuris jai buvo adresuotas atsakant į jos 2022 m. vasario 4 ir 11 d. raštus (žr. 17 punktą).

- 63 Remiantis šio sprendimo 60 punkte priminta jurisprudencija, būtent atsižvelgiant į ginčijamus sprendimus ir 2022 m. vasario 22 d. raštą reikia vertinti, ar Komisija laikėsi jai tenkančios pareigos motyvuoti.
- 64 Nagrinėjamu atveju, pirma, reikia konstatuoti, kad iš ginčijamų sprendimų Lenkijos Respublika galėjo tiksliai nustatyti įskaitytas gautinas sumas. Iš tiesų jų priede pateikiamas dokumentas, kuriame nurodyti įskaitymo ir delpinigių skaičiavimai. Taip pat reikia pažymėti, kad ginčijamuose sprendimuose nurodytas teisinis pagrindas, kuriuo jie grindžiami, šiuo atveju – Finansinio reglamento 101 ir 102 straipsniai.
- 65 Antra, priešingai, nei teigia Lenkijos Respublika, 2022 m. vasario 22 d. raštas jai leidžia suprasti priežastis, dėl kurių Komisija nusprendė tęsti skolos, susidariusios dėl 2021 m. rugsėjo 20 d. Nutartyje *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:752) skirtų periodinių baudų, nepaisant to, kad buvo sudarytas taikus susitarimas, o byla C-121/21 išbraukta iš Teisingumo Teismo registro, mokėjimo vykdymą. Iš tiesų tame rašte Komisija išreiškė ketinimą tęsti iki 2022 m. vasario 3 d. mokėtinų sumų susigrąžinimą atliekant įskaitymą, nes 2021 m. gegužės 21 d. Nutartimi *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:420) nustatyta laikinoji apsaugos priemonė nustojo galioti 2022 m. vasario 4 d., o Komisija, remdamasi Lenkijos Respublikos jai pateiktais dokumentais, negalėjo būti tikra, kad buvo imtasi priemonių šiai nutarčiai įvykdyti. Komisija pridūrė, kad, kol 2021 m. rugsėjo 20 d. Nutartis *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:752) nebuvo „panaikinta“, ji privalėjo ją įvykdyti laikotarpiu nuo 2021 m. rugsėjo 20 d. iki 2022 m. vasario 3 d. (imtinai).
- 66 Trečia, dėl Lenkijos Respublikos argumento, kad, nesant ankstesnės Komisijos sprendimų priėmimo praktikos, ginčijami sprendimai turėjo būti konkrečiai motyvuoti, reikia priminti, kad, kaip nurodyta šio sprendimo 65 punkte, priežastys, pateisinančios 2022 m. vasario 3 d. mokėtinų sumų susigrąžinimą atliekant įskaitymą, nepaisant to, kad byla C-121/21 buvo išbraukta iš Teisingumo Teismo registro, pakankamai aiškiai išplaukia iš 2022 m. vasario 22 d. rašto.
- 67 Taigi reikia konstatuoti, kad ginčijami sprendimai, kurių priėmimas, be kita ko, numatytas atsižvelgiant į 2022 m. vasario 22 d. raštą, suteikė Lenkijos Respublikai galimybę sužinoti priežastis, dėl kurių Komisija, nepaisant to, kad byla C-121/21 buvo išbraukta iš Teisingumo Teismo registro, toliau vykdė skolos, susidariusios dėl 2021 m. rugsėjo 20 d. Nutartimi *Čekijos Respublika / Lenkija* (C-121/21 R, EU:C:2021:752) nustatytų periodinių baudų už kiekvieną dieną, išieškojimą.
- 68 Kadangi ginčijami sprendimai yra pakankamai motyvuoti, Lenkijos Respublikos argumentas, grindžiamas glaudžiu pareigos motyvuoti ir pagrindinės teisės į veiksmingą teisinę gynybą bei Chartijos 47 straipsnyje garantuojamos teisės į veiksmingą teisinę gynybą ryšiu, neturi reikšmės.
- 69 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia atmesti ieškinių antrąjį pagrindą, todėl ir visus ieškinius.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 70 Pagal Procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo.

- 71 Kadangi Lenkijos Respublika pralaimėjo bylą, ji padengia savo ir Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas pagal jos pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (antroji išplėstinė kolegija)

nusprendžia:

1. Sujungti bylas T-200/22 ir T-314/22 ir priimti jose šį sprendimą.

2. Atmesti ieškinius.

3. Priteisti iš Lenkijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.

Marcoulli

Tomljenović

Norkus

Valasidis

Spangsberg Grønfeldt

Paskelbtas 2024 m. gegužės 29 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.